

Nr 94.

Ankom till riksdagens kansli den 4 juni 1932 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående skogsbygdens arbetslöshets- och försörjningsproblem m. m.

(2:a avd.)

I ett sammanhang har jordbruksutskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen I:117 av herr *Möller m. fl.* likalydande med II:203 av herr *Hansson* i Stockholm *m. fl.* samt I:264 av herr *Asplund m. fl.* likalydande med II:375 av herrar *Hage* och *Lövgren*.

I motionerna I:117 och II:203 har hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam undersökning av skogsbygdens arbetslöshets- och försörjningsproblem — i den mån dessa frågor icke redan ligga under beredning — i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen angivna riktlinjer, samt om framläggande snarast möjligt för riksdagen av de förslag, vartill undersökningen må kunna föranleda.

I motionerna I:264 och II:375 har hemställts att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att arbeten, i den mån lämplig och ledig arbetskraft finnes tillgänglig, snarast igångsättas för framskaffande av inhemskt bränsle för möjliggörande av minskad import av utländska bränslen till förbättring av handelsbalansen, för träkolstillverkning m. m.; samt att avverkningar, jämte flottning i förekommande fall, å kronans skogar, där eljes normalt avverkning bort äga rum, likaledes igångsättas av domänstyrelsen, i de fall, då sannolikhet föreligger, att virket skall inom närmare tid efter framkomsten till kusten vinna avsättning till kronans eller enskilda förädlingsverk.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, hänvisas till dem.

Över motionerna har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttranden av domänstyrelsen och 1931 års skogssakkunniga, vilka yttranden såsom *bilagor* fogats till detta utlåtande.

Förevarande framställningar avse väsentligen de spörsmål, som uppstått till följd av den nu rådande ekonomiska depressionens verkningar ifråga om skogsbruket och därtill hörande industri; varvid uppmärksam-

*Motionernas
innebörd.*

heten närmast riktats å de nordligare delarna av landet. Dessa spörsmål hava i motionerna setts från flera synpunkter. I motionerna I: 264 och II: 375 ha frågorna berörts med hänsyn till såväl landets handelsbalans som arbetslöshetsfrågan. Såsom framgår av den hemställan, vari sagda motioner utmynna, äro desamma i huvudsak inställda på omedelbara åtgärder för framskaffande och ökad användning av inhemskt bränsle, för vilket ändamål bland annat föreslås anordnande av viss stegrad avverkning å kronans skogar. I motiveringen till dessa motioner beröras jämväl vissa önskemål beträffande tekniska förbättringar i och för ett bättre ekonomiskt utnyttjande av landets skogsprodukter. Motionerna I: 117 och II: 203 — vilkas motivering återfinnes i motionen I: 109 (sid. 15 ff) — behandla samma ämne huvudsakligen från sociala synpunkter. Beträffande åtgärder för vinnande av förbättring av nuvarande förhållanden beröres emellertid i sistnämnda motioner till stor del samma uppslag, som framförts i de först omhandlade motionerna. Tyngdpunkten i motionerna I: 117 och II: 203 torde emellertid få anses ligga i önskemålet om åstadkommandet av en ingående utredning beträffande arten och omfattningen av de förändringar, som man numera på längre sikt nödgas räkna med ifråga om den av skogsnäringen beroende befolkningens utkomstmöjligheter, vilken utredning skulle tjäna till grundval för överbägganden av de åtgärder, som från statsmakternas sida kunde befinnas påkallade.

Utskottet.

Såsom framgår av förestående redogörelse behandla förevarande motioner huvudsakligen samma ämne, nämligen det problem, som till följd av den rådande depressionen uppstått beträffande försörjningen av skogsbygdernas befolkning. Det torde knappast behöva erinras, att de i motionerna omhandlade frågorna — såsom ock av motionärerna antytts — i viss utsträckning redan äro föremål för statsmakternas uppmärksamhet. Sålunda får utskottet till en början erinra, att efter framställning från 1931 års riksdag tillsatts förut omförmälda sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag rörande åtgärder för vinnande av ökad avsättning av inhemska skogsprodukter, för förbättrat utbyte av skogsbruket samt intensivare skogsvård. Såsom framgår av nämnda sakkunnigas utlåtande i förevarande ärende, ha de sakkunniga redan avgivit vissa framställningar i ämnet. Beträffande en av dessa framställningar, avseende understödjande av träkolets användning som motordrivmedel har förslag förelagts innevarande års riksdag, som i berörda syfte beslutat inrättande av en statlig lånefond för inköp av gasgeneratorer för motordrift. Vidare får utskottet erinra, att i enlighet med ett av Kungl. Maj:t avgivet förslag riksdagen förklarat sig icke hava något att erinra mot att domänstyrelsens förnyelsefond för återväxtkostnader får användas för bestridande av kostnader jämväl för anläggningar av vägar för domänverkets behov. Beträffande åtgärder i övrigt å statens skogar —

avseende likartade ändamål — får utskottet även hänvisa till de beslut angående beviljandet av medel från anslag till arbetslöshetens bekämpande, som efter hand ägt rum för anordnandet av arbeten å sagda skogar. Såsom framgår av domänstyrelsens yttrande i förevarande ärende har också styrelsen gått i författning om vissa utredningar, syftande till ytterligare åtgärder, som skulle tjäna i motionerna berörda önskemål.

Av det ovan anförda framgår, att motionernas syften ifråga om såväl omedelbara åtgärder som utredningar i åtskilliga avseenden få anses redan tillgodosedda.

Vad emellertid beträffar den i motionerna I:117 och II:203 påyrkade ingående undersökningen av arbetslöshetens fördelning på olika grupper av skogsbefolkningen, av försörjningsbehoven och av inkomstmöjligheterna för dem, så framgår av 1931 års skogssakkunnigas yttrande, att de icke hava för avsikt att utföra någon sådan utredning. Då även utskottet anser en kompletterande undersökning i dylik riktning påkallad och vill förordna densamma, må särskilt framhållas, att de förhållanden, varom i ärendet är fråga, endast delvis torde kunna hänföras till den mera temporära ekonomiska krisen. Såsom i motionerna antytts, torde nämligen ifrågavarande arbetslöshet i stor utsträckning bottna i de på grund utav tekniska framsteg eller eljest av ekonomiska skäl genomförda förändringarna på ifrågavarande område (rationalisering). I varje fall torde få anses sannolikt, att betydande omläggningar — på längre sikt — äro att motse beträffande skogsbrukets ekonomiska förhållanden och till följd därav ifråga om försörjningsmöjligheterna för den befolkning, som är därav beroende. I detta avseende torde särskilt de rubbningar påkalla uppmärksamhet, som redan uppstått och ytterligare torde komma att ske i fråga om den lokala förläggningen av den till skogsbruket knutna industrien.

Givetvis äro de förhållanden, varom en utredning i detta avseende skulle röra sig, synnerligen invecklade och svårbedömbara, men desto större skäl synas enligt utskottets mening föreligga att genom en ingående utredning söka utröna sakens verkliga läge. Utskottet anser sig emellertid böra framhålla, att åvägabringandet av en sådan utredning icke på något sätt får anses innebära ett ställningstagande till frågan, vilka ytterligare statliga åtgärder, som i förevarande avseende kunna vara påkallade.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen i anledning av motionerna I:117 och II:203 må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om närmare undersökning, i anslutning till vad utskottet har ovan anfört, beträffande skogsbygdens arbets- och försörjningsproblem;

2) att motionerna I: 264 och II: 375 må anses besvarade genom vad utskottet här ovan anförde.

Stockholm den 4 juni 1932.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Carl E. Eriksson, Gabrielsson, Elof B. Andersson, Tjällgren, Granath* och *Dalberg*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Hedlund* i Häste, *Uddenberg, Bengtsson* i Kullen, *Björk* i Tryde och *Lindgren*.

Bilaga A.**Kungl. domänstyrelsen.**

Till riksdagens jordbruksutskott.

Av Kungl. Maj:t har domänstyrelsen anbefallts att avgiva och till Eder senast den 24 innevarande månad överlämna yttrande över inom riksdagen väckta likalydande motioner I: 264 och II: 375, vari föreslås att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa, bland annat, att avverkning, jämte flottning i förekommande fall, å Kronans skogar, där eljest normal avverkning bort äga rum, måtte igångsättas av domänstyrelsen i de fall, då sannolikhet föreläge, att virket skulle inom närmare tid efter framkomsten till kusten vinna avsättning till kronans eller enskilda förädlingsverk.

Med anledning härav får domänstyrelsen anföra följande.

Av motiveringen i förevarande motioner synes framgå att i motionen ifrågasatta åtgärder, i syfte att lindra arbetslöshet, skulle innebära, bland annat, att även för kommande budgetår skulle, i likhet med vad för budgetåret 1931/1932 är fallet, visst belopp av arbetslöshetsanslaget kunna av Kungl. Maj:t disponeras såsom bidrag till kostnaderna för utförandet av vissa av domänstyrelsen planerade avverkningsarbeten; samt att domänverkets förnyelsefond för återväxtkostnader skulle användas även till bekostande av sådana skogsvårdsarbeten, som med fördel kunde utföras vintertid, såsom gallringar och skogsrensningar m. m.

Trots de starka principiella erinringar, som däremot kunna framställas, anser styrelsen för sin del det ej böra vara utslutet, att även under nästkommande budgetår, i likhet med vad för budgetåret 1931/1932 är fallet, viss del av arbetslöshetsanslag må kunna av Kungl. Maj:t disponeras för särskilda ändamål inom domänstyrelsens verksamhetsområde.

Ur domänverkets förnyelsefond för återväxtkostnader utgå för närvarande medel till bestridande av kostnader för skogsodling, hägnad, skogsskydd och plantskogsvård (röjningsgallring) samt dikning. Senast i generalförslag angående driftkostnader för domänverket under år 1932 har styrelsen föreslagit, att jämväl kostnader för anläggning av nya vägar skulle bestridas ur förnyelsefonden. Någon ytterligare utvidgning av fondens användningsområde finner sig styrelsen — under hänvisning till vad styrelsen i yttrande till riksdagens jordbruksutskott denna dag angående inom riksdagen väckta likalydande motioner I: 117 och II: 203 uttalat ifråga om förnyelsefonden — ej kunna tillstyrka.

I övrigt får styrelsen åberopa vad styrelsen anført i nyss nämnda yttrande.

Förevarande motioner synas styrelsen i huvudsak åsyfta förhållanden, varom utredningar antingen redan pågå — bland annat hos 1931 års skogssakkunniga — eller ock äro föreslagna i motionerna I: 117 och II: 203.

Stockholm den 17 mars 1932.

G. Kuylenstjerna.

Magnus Alm.

1931 års skogssakkunniga.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Genom remiss den 26 februari 1932 har Kungl. Maj:t anbefallt 1931 års skogssakkunniga att senast den 24 mars 1932 till riksdagens jordbruksutskott avgiva yttrande över, bland annat, inom riksdagen väckta, till utskottet remitterade likalydande motionerna I: 264 och II: 375 om åtgärder för att möjliggöra minskad import av utländska bränslen m. m.

Med anledning härav få de sakkunniga anföra följande.

De i motionerna behandlade frågor, som beröra skogsbruk och träförädlingsindustri, torde få anses höra till det ämnesområde, inom vilket de sakkunniga hava till uppgift att med hänsyn till nu rådande förhållanden verkställa erforderliga utredningar. Dessa utredningar, som alltjämt pågå, bliva i sin helhet icke avslutade inom sådan tid, att resultaten kunna göras till föremål för statsmakternas prövning och beslut redan innevarande år. De sakkunniga vilja erinra om, att de i särskilda skrivelser, dels till statsrådet och chefen för kungl. jordbruksdepartementet den 20 februari 1932, dels ock till Kungl. Maj:t den 10 mars samma år redan framlagt förslag till åtgärder i vissa specialfrågor, vilka även beröras i ifrågavarande motioner, och i vilka de sakkunniga ansett åtgärder kunna vidtagas utan hinder av att utredningsarbetet i sin helhet ej är fullbordat. De gjorda framställningarna inrymma förslag, den förra om statligt understödjande av träkolets användning som motordrivmedel, i vilket syfte de sakkunniga föreslagit inrättandet av en statlig lånefond om, för budgetåret 1932/1933, 250,000 kronor, och den senare om vidtagandet av åtgärder för uppförandet av en anläggning för brikettering av träkol.

Beträffande de övriga spörsmål, berörande åtgärder för att möjliggöra minskad import av utländska bränslen m. m., som i motionerna avhandlas, kunna de sakkunniga nu ej uttala sig, då i ämnet igångsatta grundläggande utredningar ännu ej fullbordats. Först när detta är fallet, blir det för de sakkunniga möjligt att bedöma, vilka åtgärder som kunna erfordras och förordas för att det, genom utsträckt tillgodogörande inom landet av våra skogars avkastning, må bliva möjligt att minska importen av utländska bränslen och nedbringa arbetslösheten inom skogshushållningen.

Att innan klarhet härutinnan vunnits genom statens försorg igångsätta särskilda arbeten för framskaffande av inhemskt bränsle måste de sakkunniga finna mindre välbetänkt, i synnerhet då förbrukarna av dylikt bränsle ej torde hava några svårigheter att fylla sitt behov därav statens ingripande förutan. För den händelse statsmakterna komma att fatta sådana beslut, att en vidgad användning av inhemskt bränsle kan åvägbringas, torde, även om på sådant sätt en avsevärd ökning av förbrukningen kan åstadkommas, några svårigheter ej behöva uppstå för framskaffandet utan statsingripande av erforderliga bränslekvantiteter.

Vad slutligen angår motionärernas förslag rörande domänstyrelsens avverkningar m. m. vilja de sakkunniga uttala den uppfattningen, att dessa även under nu rådande förhållanden böra anpassas efter möj-

ligheterna att efter ekonomiska grunder försälja virket. Att utan hänsyn härtill bedriva avverkningar kunna de sakkunniga ej finna tillrådligt.

Beträffande de i motionerna behandlade frågor, som ej äga anknytning till skogsbruk eller träförädlingsindustri, anse sig de sakkunniga ej böra uttala någon mening.

Stockholm den 22 mars 1932.

Å de sakkunnigas vägnar:

J. L. Ekman.

Erik Lundh.

Bilaga B.

Kungl. domänstyrelsen.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Av Kungl. Maj:t anbefalld att avgiva och till Eder senast den 24 innevarande månad överlämna yttrande över inom riksdagen väckta motioner, I:117 och II:203, angående skogsbygdens arbetslöshets- och försörjningsproblem får domänstyrelsen anföra följande.

I motionen I:117, likalydande med motionen II:203, hemställes, under hänvisning till motiveringen i en inom riksdagen väckt motion I:109, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam undersökning av skogsbygdens arbetslöshets- och försörjningsproblem — i den mån dessa icke redan låge under beredning — i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen angivna riktlinjer samt om framläggande snarast möjligt för riksdagen av de förslag, vartill undersökningen kunde föranleda.

Styrelsen får först ingå på vissa delar av motiveringen i motionen I:109.

Motionärerna framhålla, att »skogsindustrien jämte skogshushållningen» vore den näring, som hårdast drabbats av den industriella stagnationen och arbetslösheten. I fråga om arbetslösheten inom skogsindustrien och skogshushållningen anföra motionärerna siffror, vilka för skogs- och flottningsarbetares vidkommande utvisa en stark stegring av arbetslöshetsprocenten under år 1931. Motionärerna uttala, i detta sammanhang, att skogsbolagen, på grund av den rika tillgången på ledig arbetskraft, för innevarande vinters avverkningar tillämpade en lönereducering på 10—20 procent, ibland till och med mera, samt att staten, som ju borde vara en mönsterarbetsgivare för sin personal, följde exemplet genom revirförvaltarna.

Med anledning av vad motionärerna sålunda och i övrigt uttalat ifråga om arbetslöshetens nuvarande omfattning m. m. får styrelsen framhålla, att siffror, som angiva arbetslöshetens omfattning inom gruppen skogs-

*Motivering
i motionen
I: 109.*

och flottningsarbetare, äro svårberäknliga. Till belysande härav må blott påpekas att skogs- och flottningsarbete är av rätt utpräglad säsongnatur och att denna yrkesgren följaktligen, jämväl under tider med normalt läge på arbetsmarknaden, utmärkes av periodisk arbetslöshet ävensom att svårighet möter att uppdraga gränsen emellan de närbesläktade yrkena skogs- och flottningsarbete, å den ena sidan, och jordbruksarbete å den andra. Av motiveringen synes ej framgå, i vad mån man vid beräkning av denna arbetslöshet tagit hänsyn till förekommande arbetstvisiter och deras inverkan å arbetslöshetens utbredning. Den lönesänkning, som genomförts för skogsarbetare, beror i mindre grad på den rika tillgången på ledig arbetskraft än därpå, att virkesprisens starka nedgång nödvändiggjort en reglering av lönerna för skogsarbetare. Skogsstatspersonalen har härvid handlat i enlighet med de föreskrifter domänstyrelsen måst meddela. Styrelsen delar motionärernas uppfattning, att betalningen för skogsarbete i många fall är låg. Med nuvarande avsättningsmöjligheter för skogens råvaruprodukter torde emellertid en omfattande inskränkning av skogsarbeten ej kunna undvikas för så vitt ej en ytterligare reduktion av arbetslönerna kommer till stånd.

Såsom en åtgärd mot arbetslösheten uttala sig motionärerna för en starkt ökad användning av domänverkets förnyelsefond för återväxtkostnader och att för sådant ändamål skulle ur fonden under år 1932 utgå ej mindre än 5,000,000 kronor.

Styrelsen får erinra därom, att avsikten med denna fondbildning huvudsakligen varit att, då inkomster genom virkesförsäljning från domänfondens skogar inflöte rikligt, medel från dylik försäljning skulle avsättas för utförandet av markförbättrings- och föryngringsåtgärder under tider, då inkomsterna nedginge och då, med hänsyn till andra statsbehov, svårighet kunde uppstå för erhållande av nödiga medel för åtgärder av nämnt slag. Denna fond torde komma att bliva av särskild betydelse, då den huvudsakliga delen av de starkt överåriga förråden, särskilt av grövre virke, å statens domäner i de nordliga delarna av landet blivit realiserade och det gäller att under därefter följande tid bestrida utgifterna för erforderliga skogsvårdsåtgärder. Dylika åtgärder ingå visserligen såsom ett led i det årliga skogsvårdsarbetet och hänskjutas sålunda ej utan vidare till framtiden, men det lär ej kunna undvikas att de, i den mån den gamla, grova skogen avverkas, erfordras i ökad omfattning. Därest styrelsens förslag — senast avgivet i generalförslag angående driftkostnader för domänverket under år 1932 — att kostnader för anläggning av nya vägar skulle bestridas av förnyelsefondens medel vinner Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, komma fondens användningsområden att väsentligt vidgas. Vagarbeten bliva nämligen under oberäknelig tid framåt erforderliga å statens domäner. Sammanställes denna omständighet därmed att de medel, som under de närmaste åren kunna komma att tillföras fonden, sannolikt ej bliva på långt när av den storlek, som under de senare åren varit förhållandet, lärers klokheten, enligt styrelsens bestämda uppfattning, bjuda att varje ödslande med denna fonds medel undvikas. Fondens storlek är dock icke alltför betydande, om man besinnar de anspråk, som domänfondens stora skogskomplex kunna komma att ställa å densamma. Trots nu rådande depression å trävarumarknaden med minskad efterfrågan och låga priser å skogsprodukter kan domänverket, med anlitande av förnyelsefondens, utföra erforderliga markförbättrings- och föryngringsåtgärder å domänfondens skogar. Inom domänverket har den strävan gjort

sig gällande att skogsbefolkning, som är i behov av arbetsförtjänst, skulle beredas arbete, bland annat, diknings- och andra förnygringsarbeten. Därvid har emellertid gällt att söka begränsa arbetena till sådana nyttiga arbeten, som varit ekonomiskt försvarbara. Man måste söka fasthålla vid den ekonomiska grundsatsen, att nödig återhållsamhet iakttages vid nedläggandet av kostnader å anläggning och vård av skogsbestånd. Den framtida avkastning, som kan förväntas av skogen, bör givetvis stå i rimligt förhållande till nämnda kostnader. Det i motionen omförmälda belopp, 3,073,000 kronor, som styrelsen i generalförslaget beräknat skola utgå under år 1932, är enligt styrelsens uppfattning mycket väl tilltaget. Styrelsen får bestämt avstyrka vidtagandet, tills vidare, av åtgärder för att fonden skulle tagas i anspråk i större utsträckning än nämnda beräkning angiver.

I motiveringen i motionen I:109 uttala motionärerna sig för en grundlig undersökning av spörsmålet, huruvida och på vad sätt staten skulle kunna, mera planmässigt och genomtänkt än hittills skett, använda sina stora skogsområden, särskilt i övre Norrland, för skapande av förädlingscentra i närheten av råvarubaserna.

Styrelsen hyser principiellt den uppfattningen, att statlig träförädlingsverksamhet kan ifrågasättas huvudsakligen i de fall, då nöjaktiga pris för det virke, som för skogsvårdens behöriga tillgodoseende anses böra uttagas ur statsskogarna, ej kunna genom annan åtgärd uppbringas samt då den redan befintliga träförädlingsindustrin ej är av sådan omfattning, att den kan upptaga förädling av den råvara, som bör uttagas ur statens skogar, och en för sådan förädling erforderlig utvidgning av nämnda industri ej är att förvänta, om ej staten träder emellan. Av skilda orsaker torde alltid större svårigheter komma att möta för ett statligt än för ett enskilt företag på detta område att, vid ogynnsamma konjunkturer eller då läget så eljest påkallar, inskränka eller avveckla driften. På grund av nu anförda och även andra skäl måste styrelsen ställa sig avvisande till statlig storindustriell träförädlingsverksamhet, där ej mycket tungt vägande orsaker må giva anledning till att staten inlåter sig därå.

Motionärerna framhålla att det syntes framstå tydligare än någonsin, att även i skogsbygden jordbruket vore ryggraden i lantbefolkningens försörjning, och att samhällsintresset krävde en ökad aktivitet i fråga om jordbruksnybildning, jordbrukskomplettering, nyodling m. m.

Styrelsen anser vad motionärerna sålunda uttalat vara i hög grad beaktansvärt. Det är emellertid vid jordbruksnybildning av vikt, att förutsättningar verkligen föreligga för försörjning antingen genom jordbruket enbart eller ock av jordbruket i förening med annan förvärvskälla. För egen del vidtager styrelsen åtgärder för försäljning till enskilde av större och mindre jordbruk ävensom av mindre områden uppodlad, men ej bebyggd jord ej blott från kronans utarrenderade jordbruksdomäner utan jämväl — sedan ett par år — i stor skala från kronoparker. Åtgärder för försäljning från kronoparker äro för närvarande av styrelsen anbefallda beträffande omkring 800 jordbruksområden i landets södra och mellersta delar.

Med anledning av vad motionärerna uttalat i fråga om bedrivande i statens arbetslöshetskommissions regi av reservarbeten å allmänna skogar får styrelsen framhålla, att dessa arbeten, vilka i huvudsak utförts inom landet söder om och närmast norr om Dalälven, främst äsyftat höjning

av skogsavkastningen genom utveckling av för skogsprodukternas utforsling erforderligt nät av transportvägar samt genom förbättring av markens produktionsförmåga. Ehuru för skogsbruket erforderliga arbeten av förevarande slag — i den mån de kunna anses ekonomiskt försvarbara och de ej finnas i första hand böra förbehållas orsbefolkning, som för sin utkomst är beroende av arbetstillfällen å allmänna skogar — torde få anses till rätt stor del vara tillsvidare genomförda inom ifrågavarande delar av landet genom kommissionen, föreligger dock därstädes alltjämt en ej oväsentlig arbetsuppgift särskilt i fråga om anläggning av för skogsbruket nyttiga vägar, vilka likväl ej skulle kunna komma till utförande med anlitande av de medel, varöver styrelsen under vanliga förhållanden förfogar. Denna arbetsuppgift är styrelsen beredd att, i den mån så påfordras, föreslå till utförande i kommissionens regi.

Vad i övrigt angår åtgärder å statens skogar, som kunna befrämja motionens syfte, får styrelsen meddela, att styrelsen — förutom i det föregående omförmälda åtgärder till försäljning i större omfattning av jordbruk från domänfondens fastigheter — gått i författning om utarbetande av planer för flerårsperioder av vägarbeten och dikningar å allmänna skogar.

Styrelsen har sålunda föranstaltat om en utredning för landet i dess helhet om behovet av vägbyggnad å domän- och kyrkofondens skogar under, bland annat, tidsperioden 1932—1936, och styrelsen har vidare nyligen tagit upp frågan om en inventering av förefintliga sankmarker å nämnda skogar avsedd att, efter utrönande av ifrågavarande markers lämplighet för utdikning, läggas till grund för en dikningsplan i stort. Sistnämnda utredning torde taga i anspråk minst två å tre år.

Därjämte får styrelsen i detta sammanhang och i viss anslutning till vad motionärerna uttalat i fråga om statens virkesförsäljningar meddela, att styrelsen för närvarande söker verkställa en förnyad utredning angående fördelningen på olika flodområden inom Norrland av skogsförråden och avverkningsbeloppens lämpliga storlek å statens skogar.

Motionerna
I: 117 och
II: 203.

Under hänvisning till vad domänstyrelsen här ovan anfört i fråga om vissa delar av motiveringen i motionen I: 109 får styrelsen meddela, att styrelsen för sin del icke har något att erinra emot i förevarande motioner, I: 117 och II: 203, ifrågasatt undersökning av skogsbygdens arbetslöshets- och försörjningsproblem.

Stockholm den 17 mars 1932.

G. Kuylenstjerna.

Magnus Alm.

1931 års skogssakkunniga.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Genom remiss den 26 februari 1932 har Kungl. Maj:t anbefallt 1931 års skogssakkunniga att senast den 24 mars 1932 till riksdagens jordbruksutskott avgiva yttrande över, bland annat, inom riksdagen väckta, till utskottet remitterade likalydande motioner I:117 och II:203 angående skogsbygdens arbetslöshets- och försörjningsproblem.

Med anledning härav få de sakkunniga anföra följande.

Vad till motivering av ovannämnda motion anförts finna de sakkunniga vara värt beaktande. Vid de utredningar, som nu genom de sakkunnigas försorg pågå, komma vissa i motionerna berörda spörsmål att beröras. De sakkunniga hava sålunda för avsikt att söka beräkna skogsbrukets arbetskraftsbehov under olika förutsättningar och i olika landsdelar. Resultaten av denna undersökning äro avsedda att läggas till grund för de förslag till åtgärder beträffande avsättningsförhållanden förbättrande och arbetslöshetens lindrande inom skogsbruket, de sakkunniga hava till uppgift att framlägga.

Den av motionärerna påyrkade ingående undersökningen av arbetslöshetens fördelning på olika befolkningsgrupper inom skogsbefolkningen, av försörjningsbehoven och av utkomstmöjligheterna hava de sakkunniga ej för avsikt att utföra.

Stockholm den 22 mars 1932.

A de sakkunnigas vägnar:

J. L. Ekman.

Erik Lundh.